

JESSICA KLEISTNEROVÁ MĚSTSKÁ KNIHOVNA JABLONEC NAD NISOU

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Ivan Plicka, CSc.

Datum zadání diplomové práce: 2. 2. 2023

Datum odevzdání diplomové práce: 26. 5. 2023

Datum obhajoby diplomové práce: 13. 6. 2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Tématem diplomové práce je studie nové městské knihovny v Jablonci nad Nisou. Řešeným územím pro studii je prostor dnešního Horního náměstí. Studie byla zadána jako ověřovací, kdy cílem bylo prověřit reálnost zadaného stavebního programu a zároveň i reálné možnosti zadané lokality / řešeného území pro vybudování nové jablonecké městské knihovny. Součástí zadání byla i nutnost navrhnout podzemního parkoviště, které by nahradilo kapacitu stávajícího povrchového parkoviště na náměstí (v této souvislosti je možno využít plánované zásadní rekonstrukce východní opěrné zdi náměstí, která je dnes ve zcela nevyhovujícím stavu); zadání předpokládalo možnost podzemní stavby, resp. její odůvodněnost z hlediska zvýšení standardu městského veřejného prostranství – náměstí je dnes kapacitním povrchovým parkovištěm. Významným vstupem pro řešení nové městské knihovny a jejího bezprostředního okolí byla skutečnost, že v územním plánu města je dnešní tranzitní doprava, procházející prostorem Horního náměstí, resp. ulic Palackého, převedena do ulice Pod Baštou a dále pak do ulice Smetanovy; je tak vytvořen předpoklad k výraznému zklidnění prostoru dnešního Horního náměstí, lokality pro výstavbu knihovny.

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Z lokalit, zadaných ve spolupráci s jabloneckou radnicí pro ověřovací studie nové jablonecké městské knihovny, je tato lokalita patrně nejsložitější. Už jen proto, že – navzdory požadavku zadavatele / radnice prověřit pro výstavbu nové knihovny prostor stávajícího Horního náměstí – je toto Horní náměstí místními vnímáno spíše jako jen problematicky zastavitelné. O to těžší úkol měla autorka ve své diplomové práci.

Diplomová práce je opřena o velmi zevrubnou a poučenou analýzu – stavebního programu, nároků na městské knihovny, referenčních staveb a především vlastní lokality pro výstavbu knihovny a jejího kontextu. Autorka si je vědoma, že její vstup do tohoto území bude znamenat přinejmenším významové přeformátování stávajícího veřejného prostoru, s čímž musí jistě souviset i nové prostorové uspořádání veřejného prostoru / veřejných prostranství. Obširná analytická část, završená i rozvahami o možných variantách řešení, svědčí o podloženém a nenáhodném řešení, jež bylo na konec zvoleno pro novou stavbu jablonecké městské knihovny.

Pro navržené řešení jsou zcela rozhodující dvě rozhodnutí: využít stávající bezbřehé plochy Horního náměstí k vymezení rozměrově příjemnějších veřejných prostranství, nabízejících atraktivnější možnosti pro různé městské aktivity, a naplnit zadaný stavební program relativně velké městské knihovny uměřenými hmotami, jež však nesleví z jisté monumentality, zdůrazňující významnou společenskou funkci městské knihovny.

Diplomová práce, vycházející z prostorové analýzy tří stávajících a pro město charakteristických náměstí v historickém centru, obohacuje tuto sestavu o další dvě, resp. tři nová náměstí: Kostelní, zapojující do programu knihovny stávající farní zahradu před jižním průčelím kostela Nejsvětějšího srdce Ježíšova (s plným respektem k tomuto kostelu), Školní,

vytvářející důstojný a adekvátní předprostor školním budovám, vymezujícím jižní hranu stávajícího Horního náměstí, a novou piazzettu před hlavním vstupem do knihovny. Tato tři nová náměstí mají rozdílné uspořádání, ale společný je jim relativně příjemný, komorní charakter, vyznačující se lidským měřítkem. Vymezení těchto nových veřejných prostranství bylo umožněno rozhodnutím uspořádat stavební program do tří nadzemních objemů: východní hmoty vlastní knihovny, severní hmoty společenského / konferenčního sálu a jižní hmoty galerie a kavárny. Kostelní náměstí parkového charakteru je klidným předprostorem společenského sálu (v této souvislosti se ovšem nabízí otázka, zda by nebylo přínosné navrhnout i alternativní přístup k společenskému sálu z knihovni piazzetty). Školní náměstí je jednoduchým, zklidněným prostranstvím před vstupy do stávajících školních institucí, přičemž náměstí nabízí přiměřený prostor pro předpokládanou animaci, kdy se náměstí stane součástí školního života. Relativně nejkomornějším veřejným prostorem je piazzetta před hlavním vstupem do knihovny, do níž ústí i vstupy do galerie a kavárny; piazzetta vhodně nabízí i možnosti rozšíření kapacity galerie do veřejného prostoru. Tato tři nově vymezená veřejná prostranství jsou propojena na západě nově artikulovanou Palackého ulicí. Sestava tří nových náměstí, nově definované Palackého ulice a navazujících prostupů, schodišť, velice dobře zapojuje areál nové knihovny do stávající struktury města; celkové architektonicko-urbanistické řešení nové knihovny vychází ze stávající městské struktury a plně respektuje její kvality.

Vlastní architektonické řešení knihovny je uměřené - a navzdory relativně malým nadzemním hmotám nabízející jistou odůvodněnou monumentalitu. S tím souvisí i střídmost nových hmot, projevující se i směrem k novým náměstím, která právě tuto monumentalitu takto významné městské instituci přirozeně přináležející podporuje. Provozně dispoziční řešení naplňuje zadaný stavební program, s výhodou využívá pro vlastní knihovnu i podzemní podlaží, které se obrací směrem na východ skrze novou opěrnou zeď náměstí – knihovna tak komunikuje i směrem východním, do ulice Pod Baštou. Z ulice Pod Baštou je – ve shodě s územním plánem – i napojeno podzemní parkoviště a zásobování knihovny.

Autorka diplomové práce prokázala schopnost samostatně a v odpovídající, požadované kvalitě zpracovat konkrétní zadání; navíc zadání, které v sobě neslo značný paradox: stavět na zdánlivě nezastavitelném místě. Je jistě možné konstatovat, že autorka diplomové práce se naplnění tohoto zadání zhostila úspěšně a se ctí. Navržené řešení je v diplomové práci přehledně a srozumitelně prezentováno; ocenit je nutno celkově kultivovanou prezentací diplomové práce. Po stránce obsahové i po stránce formální – z hlediska požadovaného obsahu a rozsahu, upřesněného během konzultací diplomové práce - bylo zadání diplomové práce zcela naplněno. Předloženou diplomovou práci je možno doporučit kladně k obhajobě. V hodnocení se přirozeně odráží i zkušenost s autorčiným přístupem a nasazením v průběhu celé diplomové práce.

Navržené hodnocení: **A**